

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 30 stycznia 2020 r.

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.564.11.2020.MAW

**Pan
dr Mateusz Wichary
Przewodniczący Rady Kościoła
Chrześcijan Baptystów w RP
Wydawnictwo Słowo Prawdy
slowo.prawdy@baptysci.pl**

Szanowny Panie Doktorze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga dotycząca wydanej przez Państwa wydawnictwo książki autorstwa Pana Tedda Trippa pt. „Pasterz serca dziecka”. Jak wynika z ww. wniosku oraz licznych doniesień medialnych w książce zawarte są treści stojące w rażącej sprzeczności z respektowaniem praw dziecka, które mogą być postrzegane jako nawoływanie do przestępstwa.

Rzecznik Praw Obywatelskich, stojąc na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji RP oraz w innych aktach normatywnych, z uwagą i troską analizuje wszelkie sygnały dotyczące problematyki zapewnienia przestrzegania konstytucyjnej wolności słowa w tym wolności druku. Należy jednak podkreślić, że wolność ta nie jest nieograniczona.

W omawianym kontekście zasadne jest odwołanie się do art. 10 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych (dalej jako: EKPCz). Przepis ten stanowi o prawie do wolności wyrażania opinii, które obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe. W orzecznictwie dotyczącym tego przepisu ETPCz uznał zagwarantowaną w nim wolność za niezbędny fundament społeczeństwa demokratycznego i warunek rozwoju każdej jednostki (sprawa *Handyside przeciwko Wielkiej Brytanii*, skarga

nr 5493/72). ETPCz podkreślił także rolę prasy i mediów w przekazywaniu informacji oraz prawo publiczności do ich otrzymywania (wyrok z 1979 r. w sprawie *Sunday Times przeciwko Wielkiej Brytanii*, skarga nr 6548/74). Podkreślając zasadę pluralizmu, ETPCz przypisał państwu funkcję najwyższego gwaranta w tym zakresie (wyrok z 24 listopada 1993 r. w sprawie *Informationsverein Lentia i in. przeciwko Austrii*, skarga 13914/88).

Ustęp 2 art. 10 EKPCz określa przesłanki, które mogą stanowić uzasadniony powód ograniczenia wolności słowa, są nimi odpowiednio: bezpieczeństwo państwa, integralność terytorialna lub bezpieczeństwo publiczne, zapobieganie zakłóceniu porządku lub przestępstwu, ochrona zdrowia i moralności, ochrona dobrego imienia i praw innych osób oraz zapobieganie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej. Każdorazowo ingerencja państwa musi być proporcjonalna i niezbędna w demokratycznym społeczeństwie.

W nawiązaniu do treści zawartej w ww. publikacji należy wskazać, że przepis art. 40 Konstytucji RP zabrania stosowania kar cielesnych w stosunku do każdego człowieka, a zatem i wobec dzieci. Stosowanie kary cielesnej godzi w przyrodzoną, niezbywalną i nienaruszalną godność człowieka, statuowaną w art. 30 Konstytucji RP. Poszanowanie godności człowieka i jej ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.

W związku z powyższym należy podkreślić, że treści zawarte w wydanej przez Państwa publikacji (promowanie przemocy wobec dzieci jako metody wychowawczej), stoją w jawnej sprzeczności ze standardami wynikającymi z Europejskiej Konwencji i Konstytucji. Tego rodzaju treści mogą zostać ograniczone, np. poprzez zobowiązanie do wydania poprawionej edycji książki, z powodu ochrony praw (nietykalność cielesna) i zdrowia małoletnich, zapobiegania przestępstwom, tj. sprawy karne prowadzone zarówno o przestępstwa fizycznego i psychicznego znęcania się (art. 207 § 1, 2 i 3 Kodeksu karnego, Dz. U. 2019 poz. 1950), jak i przestępstwa spowodowania ciężkiego, średniego i lekkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 156 § 1, 2 i 3 K.k., art. 157 § 1, 2 i 3 Kodeksu karnego, Dz. U. 2019 poz. 1950), przestępstwa narażenia na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 160 § 2 1,2 i 3 Kodeksu karnego, Dz. U. 2019 poz. 1950) oraz przestępstwa naruszenia nietykalności cielesnej (art. 217 § 1 Kodeksu karnego, Dz. U. 2019 poz. 1950).

Chciałbym zaznaczyć, że Rzecznik docenia działania podjęte przez wydawcę, tj. decyzję o tymczasowym wstrzymaniu książki ze sprzedaży. Jednocześnie, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179), zwracam się do Pana Doktora z prośbą o wzięcie pod uwagę wskazanych wyżej standardów przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym przywróceniu książki do sprzedaży lub jej wycofaniu.

Łączę wyrazy szacunku

Mirosław Wróblewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/